

Biblioteca
Muzeei
Municipalului - Dej

Miercuri
1 februarie 1964
8 pagini
15 bani

ALBINA

REVISTA SAPTAMINALA A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

Anul 63
Seria II-a
Nr 684

Numeroși cetățeni din Feldioara, raionul Sf. Gheorghe, vin la oasa alegătorului unde studiază diferite cărți, broșuri, ziare și reviste.

ÎN PRODUCȚIE ȘI ÎN ACTIVITATEA OBȘTEASCĂ

Mai sînt cîteva săptămîni pînă la 5 martie, ziua cînd întregul nostru popor muncitor va păși în fața urnelor pentru a alege noii deputați în organele puterii de stat: Marea Adunare Națională și staturile populare.

Alegerile din 5 martie, eveniment de mare însemnătate politică pentru țara noastră, constituie totodată un minunat prilej de trecere în revistă a marilor realizări obținute de la precedentele alegeri pînă acum, de harnicul și talentatul nostru popor muncitor sub înțeleapta conducere a partidului.

Făcînd bilanțul acestor izbînzii la care au fost părtași din plin, oamenii muncii privesc totodată încrezători în viitorul luminos arătat de partid și-și propun să facă tot ceea ce le stă în putință pentru ca acest viitor de aur ce le suride la orizont să fie cît mai repede cucerit.

Angajamentele, sutele, miile de angajamente luate zilele acestea de către cei ce muncesc demonstrează încă o dată dragostea fierbinte ce sălășluiește în inima fiecărui om al muncii pentru scumpa noastră Republică, demonstrează dorința lor neîjărmurită ca ea să înflorească necontenit, să devină mai puternică, mai bogată, mai înfloritoare.

„Ne angajăm în cinstea alegerilor să sporim cu 15 la sută vitezele de foraj” — au spus petroliștii din Bașcov (Prahova).

„Vom ridica cu trei la sută calitatea produselor noastre, folosind metoda „controlului în lanț” (metodă la care participă întregul colectiv) — s-au angajat la rîndul lor muncitorii Fabricii „Ștefan Pîrvăș” din Timișoara.

„Vom spori cu 40 la sută randamentul la fermentația penicilinei” — așa sună angajamentul colectivului fabricii de antibiotice din Iași.

Aflăm în aceste zile noi și importante succese obținute de oamenii muncii în cinstea alegerilor. Oșelarii usinei de tractoare din Brașov au dat, de pildă, peste 100 tone oșel lichid în numai două săptămîni ale lunii ianuarie. Constructorii de vase din Galați au lansat zilele acestea la apă un nou cargou de 4.500 tone (al 500-lea vas construit în anii regimului nostru). Din Reșița primim vestea că sînt pe terminate

lucrările de construcții ale noului furnal de 700 metri cubi, iar de la mecanizatorii din S.M.T. Buda, Ciorani, Inotești, regiunea Ploiești, aflăm că sînt gata cu toate reparațiile de tractoare.

Dar oamenii muncii nu se limitează numai la îndeplinirea exemplară a sarcinilor de producție, la munca profesională respectivă. După cum se știe, ei sînt prezenți în permanență, participă neobosiți și cu mult succes la rezolvarea nenumăratelor treburi de interes obștesc. De exemplu, alegătorii de la Năvodari în frunte cu candidații F.D.P. au început pietruirea șoselei din dreptul blocurilor muncitorești. În comuna Răzvani (raionul Lehliu) s-a trecut de curînd la construirea unui dispensar medical. Pînă în ziua alegerilor locuitorii comunei Vultureni (Cluj) vor avea instalată apă potabilă. La sfatul popular raional Pașcani au venit zilele acestea numeroase scrisori cuprinzînd sesizări și propuneri ale cetățenilor. Mii și mii de asemenea întărituri, în aparență mărunte, sînt obținute pe in-

treg cuprinsul țării noastre. Ele sînt roade nemijlocite ale procesului de întărire și adiacere continuă a democrației noastre socialiste; oglindesc rolul tot mai activ al maselor în conducerea treburilor obștești, sînt dovezi grătore ale dezvoltării spiritului gospodăresc, ale neputabilei inițiative creatoare a poporului muncitor.

Cu deplină încredere și cu fierbinte entuziasm oamenii muncii au propus drept candidați ai F.D.P. în alegeri pe fiii cei mai devotați ai poporului proveniți din rîndul muncitorilor, țărănilor, oamenilor de știință, artiștilor, gospodinelor, oameni ai muncii de toate naționalitățile, bărbați și femei, tineri și vîrstnici, cu toții legați prin mii de fire de mase și devotați intereselor poporului.

Propunerile de candidați ai Frontului Democrației Populare continuă cu aceeași însuflețire și astăzi. Cetățenii din circumscripția electorală „23 August” din Capitală l-au propus candidat în F.D.P. pentru Marea Adunare Națională pe prim topitorul Marin Tudorică de la Uzinele „23 August”. În caracterizarea ce i s-a făcut cu ocazia propunerii s-a arătat printre altele că acest muncitor harnic, de peste o jumătate de an dă numai șarje rapide, a calificat încă trei tovarăși în meseria respectivă, a făcut cîteva inovații importante. În plus, el participă activ la toate acțiunile obștești din cartierul unde locuiește. Asemenea calități sînt caracteristice pentru toți candidații F.D.P., oameni activi și inimoși, buni gospodari, devotați intereselor poporului muncitor, luptători de frunte pentru îndeplinirea sarcinilor construcției socialiste și continuiei înfloriri a patriei.

Alegerile din acest an vor confirma încă o dată că statul nostru democrat-popular este puternic prin conștiința maselor, prin activitatea și inițiativa creatoare a poporului muncitor, stăpîn pe soarta sa. Alegerile vor contribui la stringerea pe mai departe a legăturii organelor puterii de stat cu masele și la atragerea lor tot mai activă la conducerea treburilor obștești.

Votul meu

Prin votul meu drag, recunoștința mea primos voi da-o-n zi de sărbătoare în inimă purtînd cînd voi vota — icoana țării mele-nfloritoare.

Și dacă-n chipul acesta, ochii mei înrouați vor fi de fericire, vă va răspunde votul meu, pentru ei, și li-va praznic peste-streaga fire.

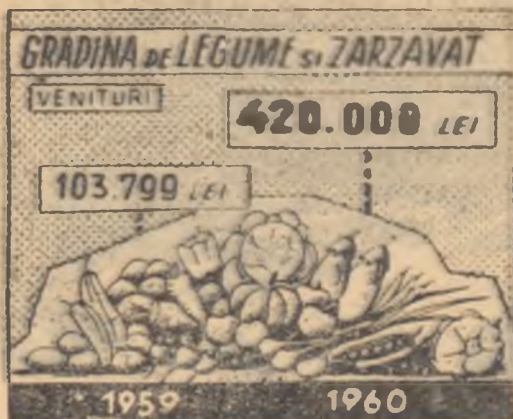
Și-o fi și heră-n prag de Mărșor adăci ne-am legat ca viața asta noastră sub steagul de victorii și de spor s-o înălțăm cu brațele-mîndre.

GHEORGHE SCRIPCĂ

MILIONARIII *de la* MUNTENI

S-au scurs doi ani de atunci. La gospodăria colectivă „23 August” din Munteni Buzău se prezenta darea de seamă asupra activității gospodăriei pe anul 1958. După numărul familiilor (116) și după suprafața de teren arabil (345 hectare), gospodăria era socotită atunci printre cele mai mici din cuprinsul raionului Slobozia. Capitolul realizări pe plan zootehnic nu spunea nici el prea multe: 27 capete bovine, vreo 440 de oi, care au adus gospodăriei un venit de vreo 58.000 lei. Veniturile totale se ridicau la ceva mai mult de 400.000 lei.

Darea de seamă pe 1958 a subliniat însă, ca și în ceilalți ani, izbînda celor 116 familii de colectivisti în privința producției la hectar. La toate culturile, colectivisti au obținut producții superioare. Au fost atunci destui care în cuvîntul lor au arătat că tocmai acest fapt, dacă va fi adus la cunoștința tuturor, va face ca sutele de întovărășiți să vină alături de colectivisti. Tot atunci, colectivisti au hotărît să curme starea nesatisfăcătoare în privința creșterii animalelor. S-a insistat asupra întăririi economice a gospodăriei și folosirii în culturi a soiurilor mai productive.

Ce a urmat se poate înțelege din darea de seamă pe 1960. De astă dată la adunare au participat numai delegați ai colectivistilor. Motivul? Nici o sală nu putea cuprinde cele 1372 familii. Întreaga comună era reprezentată aici. Averea colectivistilor se ridică la mai multe milioane, iar veniturile bănești pe 1960 însumează 5.700.000 lei. După doi ani de zile venitul realizat din sectorul zootehnic a crescut de peste 16 ori. Nu au avut grădina de legume. „La noi nu merge” spuneau oamenii înainte cu cîțiva ani. Acum la capitolul venituri se include și 420.000 lei de pe legume și zarzavaturi.

Cum au fost dobîndite aceste rezultate? Comuna Munteni Buzău se află în inima Bărăganului, aproape de rîul Ialomîța. Gospodăria colectivă are deci un specific cerealier. Așezarea, pămîntul bun, apropierea Ialomîței permitteau astfel de distribuire a terenului încît să fie largită varietatea culturilor și îndeosebi, mărite suprafețele cultivate cu plante tehnice, medicinale etc. Cultura cerealelor, ardean tot mai sporită, favoriza, totodată înființarea unui puternic sector zootehnic. Pe de altă parte se putea trece la înființarea unei orezării și a unui sector legumicol. Iată deci planuri care au stat în centrul atenției și care

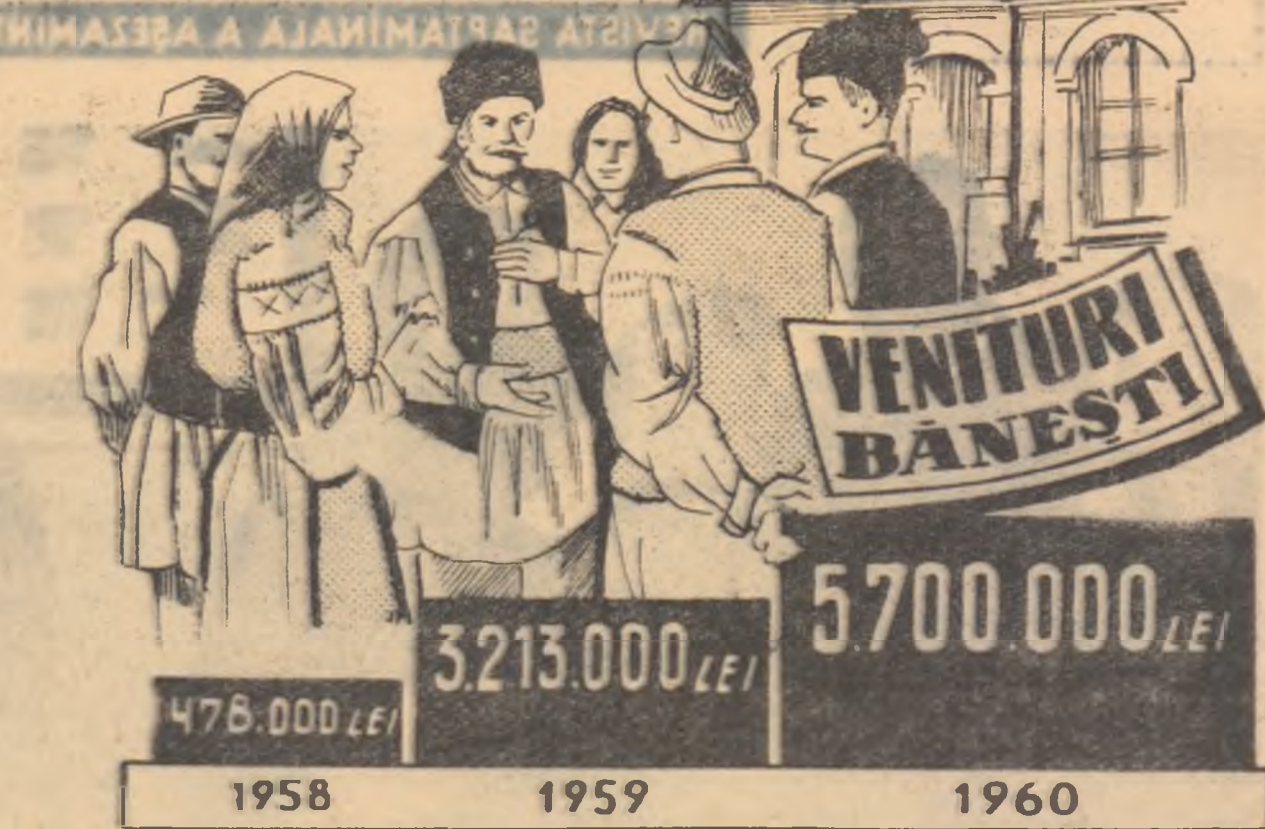
au căpătat viață în anii despre care vorbim.

Noul pătrunde însă uneori greu în conștiința oamenilor. În 1959, de pildă, cînd s-a pus problema cultivării a 300 hectare cu sfeclă de zahăr, oamenii, îndeosebi cei nou înscrși (în 1959 au intrat în colectivă peste 1.000 de familii) s-au cam speriat. „Cînd o muncim, și mai cu seamă cum o să cărăm totul de pe cîmp?” S-a introdus însă sistemul plății în acord, care a devenit o acțiune de masă. Chiar dacă mai erau 100 hectare cu sfeclă și tot s-ar fi cules la timp. Cînd au văzut oamenii că pe lingă produse și bani au mai primit și cite 16 kg. zahăr la suta de zile-muncă și-au dat seama de avantajele. Anul trecut, sfecla de zahăr (tot 300 ha.) a adus gospodăriei un venit de peste 2.600.000 lei.

Aceleași discuții s-au purtat și în legătură cu grădina de legume. „La noi nu se fac legumele. N-avem nici specialiști”, spuneau cîțiva. „Nu dă pămîntul? Ia să-l îngrășăm, să aducem un grădinar de la Andrășești și să vedem dacă nu dă pămîntul”, a fost propunerea comunistului Ion Cristea. Cele 27 ha. grădina irigată au adus, după cum se știe, 420.000 lei, aproape atît cît a fost în 1958 întreg venitul gospodăriei.

Poate nu e lipsit de interes să se arate că anul trecut gospodăria a mai cultivat 300 hectare cu floarea soarelui soi productiv, care, cu toate condițiile puțin prielnice ale anului trecut, a dat în medie 1708 kg. la hectar, cu aproape 300 kg. mai mult decît în anul 1959; 60 hectare cu ricin, a cărui producție de 1.000 kg. la hectar e cea mai mare din împrejurimi. Porumbul cultivat pe cele 1.000 hectare a dat în medie aproape 2.700 kg. la hectar, iar de pe suprafața de 60 hectare cu orez s-au scos cite 3.500 kg. la hectar, care au adus în casa gospodăriei (socotind și prima de spor) peste 800.000 lei. Colectivisti din Munteni Buzău au vîndut statului pe bază de contract 109 vagoane de grîu și porumb în valoare de 1.340.000 lei.

Mai trebuie adăugat aici, spre știința tuturor, că pentru

obținerea recoltelor bune s-au introdus semințele de soi în proporție de 100 la sută.

Astăzi dacă vizitazi colectiva trebuie negreșit să treci pe

● Ca urmare a creșterii bunăstării colectivistilor, în ultimii doi ani s-au mai construit în Munteni Buzău 250 case noi, alte 180 case s-au renovat; s-au cumpărat peste 400 mașini de cusut, 200 garnituri de mobilă, 90 aragazuri, 115 aparate de radio, 4 motociclete, 9 motoare, 300 biciclete și peste 500 sobe de teracotă.

● 143.325 ouă și peste 5.650 kg. carne de pasăre și alte produse agroalimentare au valorificat colectivisti prin cooperativă la preț de achiziție.

● În cursul anului trecut, gospodăria colectivă a repartizat pentru ajutoare de bătrînețe produse și bani în valoare de 323.984 lei.

● În cursul acestui an gospodăria colectivă va livra statului pe bază de contract 42 vagoane grîu, 70 vagoane porumb, 45 vagoane floarea soarelui, 400 vagoane sfeclă de zahăr, 18 vagoane orez, peste 40.000 litri lapte și 15.000 kg. carne, precum și alte cantități de produse vegetale și animale. Acestea vor aduce în casa colectivei peste 6 milioane lei venituri bănești, iar fondul de bază va ajunge la 5 milioane.

la complexul de clădiri, complex care cuprinde 8 clădiri nou-nouțe: un sediu administrativ, două magazine a câte 50 vagoane fiecare, un atelier

mecanic, o clădire pentru brigada complexă de tractoare, cu dormitor, bucătărie, sală de mese, două grajduri a câte 100 capete vite fiecare și un pătul de 36 vagoane.

Și complexul își are istorioara lui. Mai întîi construcțiile au fost ridicate în mai puțin de 7 luni de zile. „Nu pricepeau unii de ce este nevoie de magazine, pentru 100 vagoane”, povestește președintele, tovarășul Ion C. Dorobanțu. Cînd s-au strîns recoltele și am avut unde le înmagazina, abia atunci s-au duminat.

În sectorul zootehnic a fost ceva mai greu. Aici se pune deopotrivă problema îngrășării unor ferme puternice, pe măsura întinderii pămîntului, dar se pune și problema trecerii la îmbunătățirea rasei de oi prin însămințări artificiale. Primul care și-a manifestat neîncrederea a fost tocmai ciobanul colectivei, Ion Moraru, care-i dădea într-una: „De ce nu lăsăm lucrurile așa cum s-a pomenit? De unde știm noi că oile vor rămîne gestante?” Neîncrederea lui Ion Moraru era împărtășită și de Ion I. R. Dumitru și alții. Trebuia întreprinsă o largă acțiune de lămurire. Comunistii Gheorghe Herea, brigadier zootehnic, Nicolae Birlădeanu, Teodor Aftenie și alți cîțiva au fost îndrumați de biroul organizației de bază să explice oamenilor, folosind exemple din alte gospodării colective, că îmbunătățirea rasei pe cale naturală cere timp îndelungat, că însămințările artificiale dau rezultate excelente, că e vorba aici de știință în acțiune, în sfîrșit, că membrii conducerei și toți comunistii au dovedit de atîtea ori că cele propuse de ei au fost numai și numai în folosul colectivistilor.

Profim de stai acum de vorbă cu Ion Moraru despre însămințările artificiale. Îți va ține o adevărată prelegere despre superioritatea acestei metode, adu-

cînd drept argument notarilor bunele rezultate obținute prin aplicarea montei artificiale la peste 30 la sută din efectivul ovin al gospodăriei colective.

Spiritul practic gospodăresc, folosirea resurselor locale, lupta pentru formarea conștiinței înaintate a colectivistilor, au făcut ca astăzi gospodăria colectivă din Munteni Buzău să se numere printre gospodăriile cele mai puternice nu numai din raion, ci chiar din regiune. Este unul din exemplele care dovedesc profunde schimbări în felul cum simț și cum gîndesc astăzi colectivisti.

Pentru încheiere socotim că ar fi utilă o recomandare pentru viitor. Colectivisti și-au văzut pentru 1961 o sporire a veniturilor la toate ramurile

de producție cu 30 la sută. Pentru sectorul zootehnic aceasta înseamnă o sporire a venitului cu peste 180.000 lei. Ferma de porcine ocupă un procent însemnat în realizarea venitului amintit. Aceasta se va realiza, însă, dacă colectivisti nu vor mai vinde porci cînd îndată după înfăncare. Anul trecut, de pildă, s-au vîndut 200 de porci la vîrsta de 8 săptămîni. Practica gospodăriilor colective cu experiență în creșterea porcinelor arată că rentabilitatea fermei este determinată de modul cum sînt valorificați porcii. Or, cea mai mare rentabilitate se poate obține atunci cînd întreg numărul de porci (în afară de cei reținuți pentru reproducție) sînt destinați pentru îngrășare și valorificați atunci cînd au o greutate de 90-110 kilograme.

Nu încapa îndoiială că la fel ca și în alte sectoare de producție, colectivisti vor ști să rezolve și această problemă de ordin economic.

CL. MUNTEANU

GAZANESTII de IER și de AZI

Comuna se pregătește de alegeri. Cetățenii și-au propus candidații și le-au susținut entuziast candidaturile. Mulți dintre ei sînt vechi deputați cărora meritul de gospodari le-a reimprespătat în mod repetat mandatele. La casa alegătorului este, în deosebi după-amiază, o activitate febrilă. Ea se duce după un program întocmit grijuliu. Sînt prevăzute conferințe, lecturi de articole și broșuri, auditiile la radio și vizionări colective la televizor.

Cînd ies de aici, din casa alegătorului, oamenii pășesc arar și privesc în jur cu ochii măriți, spre lucruri cu care se prea obișnuiseră, dar care dau bogăție și frumusețe vieții lor. Sînt la fiecare pas și adînc grăitoare.

Un aviz obișnuit și totuși nu prea...

...invită locuitorii pînă la 30 de ani să se prezinte la vaccinare contra poliomielitei. Avizul mai arată că nu se îngăduie absențe. „Mai sînt unii care nu vor să vină, dar ne ducem acasă și-i lămurim — spune Marin Stanciu, președintele sfatului. — Trebuie să fie toți sănătoși și veseli. Omul bolnav e trist”. Cuvintele acestea subliniază un adevăr profund semnificativ: statul nostru se arată va să zică mai grijuliu cu sănătatea omului decît e deseori omul însuși. Cazuri de boli cronice nu sînt în Căzânești. Doar cîteva gripe și guturaiuri banale. La dispensar aflăm trei medici și un personal auxiliar numeros. Doctorița Georgeta Palicari, pediatră, se îngrijește cu pasiune de sănătatea tinerelor generații. O face uneori cu prețul unor crîncene eforturi. Pentru medic nu-i mai mare fericire decît să biruie moartea. Aici, în cămăruța cu paturi de păpuși de la creșă, am ascultat un episod, cu eroii de față. La o săptămîină după ce s-a născut, Zoica, fetița colectivistei Petrica Petculescu a contractat o gripă. Au adus-o la dispensar pe jumătate moartă. Fata în halat alb de alături, cu doi ani înainte studentă pe băncile Institutului din București, a vegheat trei zile și trei nopți, folosind tot ce i-a pus la îndemînă știința medicală. De la acele nopți tragice au trecut cinci zile. Acum Zoica a împlinit două săptămîni și a început marșul în viață. Colectiva din Căzânești numără încă un membru.

Osci ația unor citre

Inventarul gospodăriei colective numără cu 113 căruțe mai puțin ca acum un an. Numărul secerătorilor s-a micșorat și el cu două. Fierște nu din cauza uzurii, Treaba carelor o fac acum camioanele, iar în locul celor două secerători lucrează acum combinele S.M.T.-ului. Gospodăria a cunoscut în acest an cel mai mare grad de mecanizare din existența ei, iar procesul continuă. Cînd au cumpărat camioane n-a fost nimeni să susțină că ar fi mai ieftin să se care produsele cu căruța, sau că griul se culege mai repede și mai economic cu secerătoarea. Au aprobat deși, poate, unora le mai ardea încă inima după cai. ...Totodată în scriptele căminului cultural se poate vedea că numărul de cititori din luna ianuarie curent îl lasă în urmă pe cel din anul trecut, că Bucur Alexe și Popa Nichifor, simpli colectivști, au citit în 1960, fiecare peste 12.000 de pagini. (Fișa se poate cerceta la bibliotecă). 1.000 de oameni vizitează lunar căminul cultural iar 1.500 vād filme.

— Cum petreceau oamenii înainte în serile lungi de iarnă, tovarășe Stanciu?

— Se strîngeau la cîte-o oală cu vin și jucau țîntar.

10.000 de flacoane de parfum

Reținem din monografia întocmită de cîteva intelectuali inimoși: „...înainte locuiau (căzâneștii n.n.) în bordeie de lipan sau gard de nuiele îmbulgărite cu pămînt...”

În 1960 gospodăria colectivă „Horia, Cloșca și Crișan” a săltat cu venitul peste 3.000.000 lei. Mai mult de 300 de colectivști și-au ridicat în ultimii ani case noi învelite cu tablă și țigla. Un amănunt printre multe altele: într-un an raionul de cosmetice al magazinului din comună vinde colectivștilor circa 10.000 de sticle de parfum. N-am fi amintit-o, dar parfumul îl cumperi cînd ai de toate. Și altele le cumperi tot așa cînd îți e cămara plină. Același magazin a vindut în 1960 încălțări de peste 260.000 lei, sute de metri de pinzeturi, biciclete și motociclete. Președintele e alături pregătit cu evocarea. Parcă ar spune: „Stați așa, de aici trebuie început măsuratul”. În trecut erau în Căzânești cîteva prăvălii chiburești care vindeau luminări și tîmii. Mai vindeau drojdia de pe fundul poloboacelor de vin pe care oamenii o fierbeau și-o mincau cu mămăligă.

În 1960, gospodăria colectivă a împărțit membrilor săi cereale și bani în valoare de aproape 4.000.000 lei.

Alături singuri tablourile și trageți concluzia!

Cîte-o zi-muncă... pentru sport

Asociația sportivă „Spicul” are 1.200 de membrii. Din ei 487 sînt femei, iar Aurica Moraru, membră a asociației are 69 de ani. Bineînțeles, că sport nu face, dar are carnet în regulă cu cotizația la zi. Explicația ei e simplă și frumoasă: „Plătesc ca să învingă fetele noastre” (Căzâneștii au o echipă feminină de handbal). Ea știe bine că nu cumpără astfel victoria echipei preferate ci asigură sportului căzâneștan baza materială de care are nevoie. Mai de mull, într-o adunare generală, colectivștii au votat ca unul, propunerea să se cedeze pentru sport cîte-o zi-muncă. (Pentru anul în curs: 1.300 zile-muncă x 25 lei). Cînd sînt meciuri, mătușa Aurica se înființează și face o galerie grozavă. Căzâneștii au echipă de fotbal în clasamentul regional, echipe de volei, de popice și, firește, teren sportiv. Pasiunea sportivă bîntuie aici prin toate generațiile.

— Tovarășe Stanciu, matale cînd erai tînr ce sport făceai?

— Țurca și poarca, și asta rar, atunci cînd nu mă chinuia prea tare foamea.

În aceste zile, cînd ies de la casa alegătorului, cei din Căzânești privesc atent în jur, căutînd să descopere în realizările cu care s-au obișnuit, marile semnificații pe care acestea le poartă. Cu minile lor au ridicat clădirea magazinului universal, școala nouă, farmacia tip „Republica” cu chipurile lui Aesculap și Hygieia în basorelief. E rezultatul activității gospodărești desfășurată în comună în ultimii doi ani. În centrul ei află deputații, prețuiți unanim pentru sirguința și elanul lor inepuizabil.

VIRGIL TOSO

Candidatul Gheorghe Cotinghiu stînd de vorbă cu o alegătoare

CANDIDAȚII NOȘTRII

UN OM DE NĂDEJDE

De doi ani de zile gospodăria agricolă colectivă din Feldioara se dezvoltă într-un ritm neobișnuit. De tot atîta timp în fruntea gospodăriei se află Gheorghe Cotinghiu. A fost o vreme cînd în organizarea muncii în gospodărie, îndeosebi, erau o seamă de deficiențe pentru lichidarea cărora vechea conducere nu a luat nici o măsură. Legătura dintre conducere și masa colectivștilor lăsa de dorit și tot așa controlul și disciplina muncii. În gospodărie se găseau destule resurse morale și materiale care îi puteau asigura progresul continuu. Însăși faptul că adunarea colectivștilor a socotit ca necorespunzătoare vechea conducere și a hotărît înlocuirea ei, e o dovadă grăitoare.

Comunistul Gheorghe Cotinghiu, președintele, e făcut, modest și energic. El și-a îndreptat din prima zi privirile spre oameni. Ei sînt doar puterea vie a colectivului. I-a propus pe cei mai buni în muncă de răspundere. Mailat Nicolae, care deși bun practician agricol fusese făcut magaziner, a fost numit la propunerea sa brigadier. Iar Bodean și Petru Sterenz conducători de atelaje au fost cooptați în consiliul de conducere.

Nu e moment în munca sa de conducere în care Cotinghiu să nu ceară părerea și sprijinul organizației de partid a gospodăriei. Dacă a răspuns cum se cuvine sarcinilor de președinte, se datorește — după propria-i mărturisire — acestui lucru înainte de toate. E un promovator convins și activ al aplicării agrotehnicii, colaborînd îndeaproape cu inginerul agronom al gospodăriei. De-aici și faptul că producția de grîu, datorită fotosirrii seminței de soi, a ajuns în 1958 la 2.127 kg. iar în anul următor la 2.653. Anul acesta, în condiții de secetă, s-au obținut pe parcele întinse peste 2.100 kg. grîu la hectar.

Selecția științifică desfășurată la ferma de animale ca și furajarea rațională a adus producția de lapte pe cap de vacă la 2.482 litri.

Alegătorii din circumscripția nr. 11 Feldioara au susținut cu căldură candidatura lui Gh. Cotinghiu pentru alegerile de deputați în statul popular comunal.

Priceperea și devotamentul cu care tovarășul Cotinghiu muncește ca președinte al gospodăriei, constituie pentru cei care l-au propus candidat o garanție sigură că-și va îndeplini cu cinste mandatul.

Anul acesta, 5 martie va fi zi de sărbătoare: vor avea loc alegerile de deputați în Marea Adunare Națională și în Sfatul Popular. În acea zi, pentru care poporul nostru se pregătește muncind și mai însufleșit, vom da votul nostru candidaților F.D.P., cei mai buni fii ai poporului.

Mulți vor fi alegătorii care la 5 martie vor depune pentru prima oară în urnă buletinul: sînt tinerii și tinerii care au împlinit vîrsta de 18 ani, a majoratului lor, în anii ce au urmat de la ultimele alegeri. Pentru aceștia, mai ales, voi încerca să întăresc cum se făceau alegerile de deputați pe vremea regimului burghezo-moșieresc, pe vremea așa zisei democrații burgheze, „democrație” care nu oferea oamenilor muncii decît libertatea să-și vindă brațele de muncă capitaliștilor și moșierilor pentru o bucată de piine, libertatea de a îndura cea mai neagră mizerie și a muri de foame.

Așa cum e și azi în țările capitaliste, în România din timpul stăpînirii burghezo-moșierești alegerile erau o farsă. Și în epoca celor trei colegii (înainte de primul război mondial) și în anii dintre cele două războaie mondiale, cînd votul era numit „universal” (deși nici militarii, nici femeile, nici alte categorii sociale nu aveau acest drept), alegerile au fost farse sinistre și scump plătite de popor. Și pe vremea celor trei colegii, și pe vremea vatului căruia cîrmuitorii din trecut l-au zis universal, exista o lege nescriasă: candidații partidului care de-

țineau puterea în stat trebuiau să fie aleși deputați și senatori. Pentru reușita alegerii acestora, toate matrapazlăcurile posibile erau binevenite. În fiecare județ, prefectii, — slugi supuse guvernului — puneau la bătaie bani din vistieria statului, băutura, bătașii, făgăduieli și alte „metode” brevetele de-a lungul anilor negri cînd burghezia și moșierimea, au exploatat după bunul lor plac poporul nostru.

De ce luptau cu atîta înverșunare candidații pentru un loc în parlament? Oare nu mai puteau răbda

cu banii cetățenilor. Ședințe, cîte trei pe zi, diurne la fel — pe lîngă leafă, permis gratuit pe căile ferate în toată țara și în toate zilele cînd dura legislatura. Dar astea erau abia un mizilic, un aperitiv față de mitele ce încasau pentru tot felul de intervenții, traficuri de influență pe la toate ministerele unde legitimația de deputat făcea adevărate minuni. Afaceriști, aveau nevoie de permise de import, de export, magistrații de o înaintare sau mutare dînt-un oraș în altul, militarii de o avansare la excepțional sau trece-

pre conservatori sau național-țărăniști că sînt hoți, pungași, asasini, șantajști, vinduți, iar aceștia replicau: „ba, voi sînteți hoți, pungași, asasini, șantajști și vinduți”. Dreptate aveau și unii și ceilalți. Poporul afla astfel cine-s candidații „aleși” în urmă cu patru ani și cine-s acei care-l invitau să-i voteze.

Sistemul fraudei electorale a fost diferit în anii regimului cenzitar de cel aplicat în anii dintre cele două războaie mondiale. E drept că ambele perioade au avut anumite factori comuni: demagogia candidaților care făgăduiau, în discursuri patetice ce începeau cu „fraților! dragi alegători!”, că vor face școli, vor pava drumurile, vor canaliza orașe, vor scădea impozitele, vor crește salariile și chiar, dacă li s-ar fi cerut să aducă luna pe pămînt, nu ar fi ezitat să o făgăduiască.

Și mai era ceva comun: beția. În ziua alegerilor, circiumarii făceau cele mai bune devere. Electorii plăteau din fonduri speciale... În circiumi își aveau sediile bătașii înarmați cu rețevile pentru convingerea ideologică a adversarilor. Circumile erau mici cartiere generale; în unele cheuiau guvernamentalii, în altele opoziționiștii. Pe străzi, și chiar pînă în preajma localurilor de vot, se petreceau încăierări, fâlci mutate, țipete, șiroia singele. Se striga „Trăiască ai noștri!”, „Huo, ba ai noștri!”.

SAȘA PANA

(Continuare în numărul viitor)

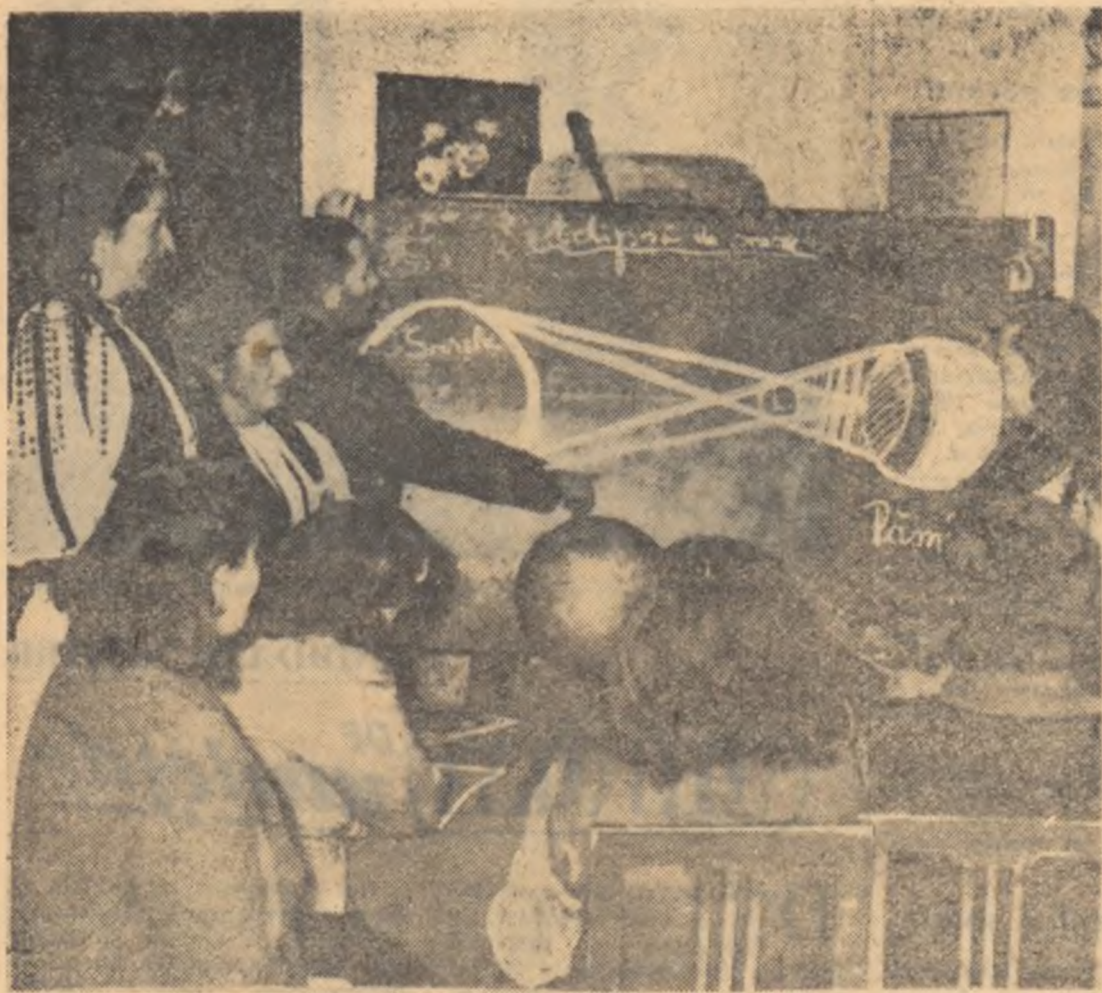
FARSA ALEGERILOR de pe vremea stăpînirii exploatatatorilor

de dorul să-și pună „în slujba țării” „talentele” și „cunoștințele” lor? Oare ca să-și împlinescă mai repede promisiunile făcute cu ghioțura alegătorilor prin manifeste și viu grai în timpul campaniei electorale? Oare pentru că ardeau de nerăbdare să facă țării „puțintel bine” (cum susținea, prin 1932 un prim ministru) se dădeau lupte înverșunate? Adevărate lupte, cu răni și morți... Răspunsul e scurt și precis: Nu. Dar profesiunea de ales al poporului era foarte rentabilă. Pe atunci, în clădirea din dealul patriarhiei, funcționa o moară de vorbe, iar vorbitorii erau plătiți gras

rea într-o altă garnizoană; mai trebuiau aprobate numeroase oferte pentru diferite construcții, care nu se terminau nici la viitoarele legislaturi. Mai erau și socrii care vroiau ca fiicele împreună cu ginerii să plece la „studii” în străinătate pe socoteala statului. Și altele, și altele pe care domnul deputat le rezolva prompt. Cu o condiție: să fie bine răsplătit. Sperțul era un fel de suprașperț: deschidea ușile cele mai ferecate.

Propaganda electorală consta într-un vagon de promisiuni și un altul de injurături pentru partidele din opoziție. Liberalii spuneau des-

SERI DE IARNĂ LA T

O lecție la cercul de popularizare a științei: „Despre eclipsa totală de soare”

În largă odaie de oaspeți, din casa nouă pe care bărbatul Paraschivei și-a ridicat-o anul trecut, s-au adunat peste douăzeci de oameni. E miercuri seara și, ca în fiecare miercuri pe vremea asta, în casa soților Spătar este cerc de citit. Și nu numai aici. Și în casa lui Ion Barna, și la soții Herman, și la familia Bordea, și în alte cincisprezece case din Petreștii Sebeșului. Au venit și învățători și profesori care le citesc celor de față din ziare, din felurite cărți și broșuri. În casa Aureliei Bordea o învățătoare a dat citire articolului de fond din ziarul „Scinteia”: „Alegerile — un eveniment de mare însemnătate politică”; oamenii care s-au adunat la Ion Barna ascultă cele cuprinse în primul capitol din broșura „Organizarea muncii în gospodăriile agricole colective”; la cercul de citit din casa familiei Herman se citește astăzi din cartea „Cum a obținut G.A.C. „Steaua Roșie” din Mădăras 13.700 kg. porumb știuleți la hectar”.

Iată-ne în casa soților Spătar. Oamenii s-au adunat în jurul bibliotecarei Ioana Zdrenghea.

Ce-o să ne citiți astăzi? — întrebă o gospodină.

— Am să vă citesc o povestire din cartea „Istoriisiri de vinătoare” de Mihail Sadoveanu. Ii spune: „Când vorbim de lup”.

Și glasul bibliotecarei prinde să depene firul povestirii:

„...În veacurile trecute, taifasul de iarnă era cinematograful generațiilor. Nici astăzi la țară n-avem alt divertisment. Cine se duce la țară și la pădure, mai ales iarna, se duce în veacul al optisprezecelea sau al șaptesprezecelea. În unele regiuni poți deveni chiar contemporan cu Lăcustă Vodă...”

Ioana Zdrenghea s-a oprit pentru o clipă din citit. Zîmbește bibliotecara, zîmbesc și ceilalți.

— Când a fost scrisă cartea asta? — întrebă în sîrșit Paraschiva Spătar.

Bibliotecara întoarce filele cărții și aruncă o privire pe copertă:

— În 1937.

În 1937. Așadar, cu 23 de ani în urmă, „taifasul de iarnă” era „singurul divertisment” la țară. O spune Mihail Sadoveanu, scriitorul care, nu o dată, a colindat meleagurile lor, pe „valea Frumoasei”, cu sculele de pescuit sau cu arma de vânătoare sprijinită pe umăr. Poate că atunci cînd, cu ani în urmă, scria vîndurile acesteia, el se gîndea la vreunul din satele înfîlnite în vremea aceea pe Valea Sebeșului.

Astăzi cu greu ar mai putea scriitorul recunoaște locurile drumețiilor de odinioară. Calea șerpuită a Sebeșului și-a păstrat, ce e drept, aceeași frumusețe. S-a schimbat însă înfățișarea așezărilor omești: au răsărit la tot pasul case noi, s-au înălțat pe valea Frumoasei adevărate palate ale culturii, noi lăcașuri de îngrijire a sănătății; lumina electrică a pătruns pînă în îndepărtate cătune. Și mai ales s-a schimbat felul de viață al oamenilor. În satele din cîmpia Sebeșului au luat ființă puternice gospodării agricole colective și întovărășiri agricole; tot mai multe comune sînt astăzi complet colectivizate. Și în Petrești, din toamna anului trecut toți țărani muncitori fac parte din gospodăria agricolă colectivă. Mun-

cînd împreună, oamenii își făuresc astăzi o viață mai bună, mai îndestulată. Iar cînd umbrele inserării învăluie ulițele, bărbați și femei de toate virstele vin la cîminul cultural. În fiecare seară are loc aici cite o manifestare culturală. La cîmin oamenii învață cum să muncească mai bine și împreună se sîltuiesc să afle ce au de făcut pentru ca gospodăria lor să devină tot mai bogată, tot mai puternică.

Să zăbovim, pentru cîteva seri în Petrești. Și, amintindu-ne de însemnările lui M. Sadoveanu, să povestim ce am înfîlnit într-unul din satele unde, nu de multă vreme, singurul divertisment era taifasul de iarnă.

PRIMA SEARĂ

Oamenii stau la sfat

Pe panoul din fața cîminului cultural „Mihail Sadoveanu”, Maria Irimie, directoarea cîminului, a prins în cușoare un afiș: „Astăzi, la ora 19, seară de întrebări și răspunsuri pe tema: „Cum trebuie să muncim ca să realizăm producțiile medii la hectar prevăzute în planul de producție al gospodăriei agricole colective?”

— Dacă vrei să găsești loc bun, în față, e bine să vii mai devreme de 7 — mă prevenise de dimineață profesorul Pavel Mirza.

Și avea dreptate. Cînd am intrat în sala de festivități a cîminului, am aflat-o aproape pe de-a-ntregul plină. Veniseră peste 500 de oameni. Veniseră să stea la stat. La statul belșugului.

Pe un panou mare așezat pe scenă sînt trecute cifrele de plan ale gospodăriei: pentru anul 1961 a fost planificată o producție medie de 2.200 kg. griu la hectar, față de 1.750 kg. cit s-au obținut anul trecut; la porumb, producția medie trebuie să fie anul acesta de 3.400 kg. boabe la hectar, cu 300 kg. mai mult decît anul trecut. Și tot așa, sînt prevăzute sporuri de producție la culturile de floarea soarelui, sfeclă de zahăr, cartofi...

— Cum putem să îndeplinim și chiar să depășim aceste producții?

La întrebarea aceasta a răspuns tehniciana agricolă Elisabeta Fărcașu:

— Să vedem, de pildă — a spus ea — ce avem de făcut în luna februarie pentru ca să asigurăm obținerea unei producții sporite de griu. În primul rînd trebuie să ne îngrijim, încă din luna februarie și pînă la desprimăvărare să aplicăm îngrășăminte azotoase pe tarlalele însămînțate cu griu. În primăvară să trecem la grăpatul cu grapa reglabilă și la tăvălugitul cu grapa de mărăciail...

...Cuvintele agronoamei sînt ascultate cu luare aminte de toți cei din sală. Iau apoi cuvîntul și colectivii. Brigadierul Simion Tuth arată cum au muncit anul trecut oamenii din brigada lui la cultura porumbului, cum vor munci anul acesta. Brigadierul Simion Dressler vorbește despre metodele agrotehnice prin folosirea cărora brigada lui a obținut o recoltă de 17.000 kilograme de cartofi la hectar.

— Anul acesta însă — spune el — noi

vrem să obținem 18.500 kilograme la hectar. Și pentru aceasta am făcut din vreme iarovizarea cartofilor...

Mereu se ridică alți oameni la cuvînt. Acum e rîndul președintelui gospodăriei. El le vorbește oamenilor despre cele două hambare noi ce se vor construi anul acesta. Despre saivanul de oi. Despre maternitatea de scroale.

— Saivanul să-l facem după modelul celor din Girbova! — se aude un glas din sală.

Colectiviștii din Petrești au făcut, în toamna trecută, o vizită la gospodăria colectivă milionară din Girbova. Au fost pe tarlalele gospodăriei, la fermele de animale, peste tot. S-au întors în comuna lor cu noi învățăminte. Și cu o dorință: să-i ajungă pe cei din Girbova, ba chiar să-i și întrecă.

Arunc o privire în sală. Deslușesc pe chipurile oamenilor dragostea pentru gospodăria lor colectivă, hotărîrea de a munci tot mai bine, tot mai cu spor. Și nu-mi pot opri un gînd: oamenii aceștia se vor ține de cuvînt.

SEARA A DOUA

Cercetînd cîteva fișe de cititori

În seara aceasta am zăbovit ceva mai mult la biblioteca comunală din Petrești, cercetînd cîteva fișe de cititori. Iată fișa de cititor a colectivistei Rusalina Stănuț. Printre cărțile citite de ea se află și numeroase broșuri agrotehnice. Titlul uneia dintre ele: „Combaterea gîndacului de Colorado”.

— În vara ce a trecut — îmi spune bibliotecara — culturile de cartofi au fost atacate la un moment dat de gîndacul de Colorado. Au venit la bibliotecă numeroși oameni să le împrumute broșura asta. Nici nu aveam atîtea exemplare cîte mi se cereau. Am hotărît atunci să organizez o constătuire pe tema: „Gîndacul de Colorado și combaterea lui”. În vremea aceea, comuna încă nu era complet colectivizată. Au venit la bibliotecă și colectivii, și oameni care nu intraseră încă în gospodărie. A vorbit mai întîi învățătorul Ioachim Nicula. Apoi au luat cuvîntul mai mulți locuitori din comună. Printre ei se afla și Rusalina Stănuț. Ea le-a arătat oamenilor cum la gospodăria colectivă, culturile de cartofi au fost tratate din timp cu diferite substanțe chimice, fiind astfel ferite de invazia gîndacului.

O altă fișă de cititor: aceea a colectivistului Traian Rațiu. Cîteva din titlurile cărților citite de el: „Să aplicăm metode avansate în cultura porumbului”, „Cultura porumbului”, „Recolte-record de porumb” etc.

— În anul 1960 — îmi spune bibliotecara — printre echipele fruntașe la recoltarea porumbului s-a numărat și echipa din care face parte Traian Rațiu.

Scol încă un carton din fișier. De astădată e fișa lui Lazăr Țirlea. Acesta împrumută de la bibliotecă mai ales cărți în care este vorba despre creșterea și îngrijirea animalelor.

— Este și firesc — mă lămurește bi-

bliotecara. — Lazăr este îngrijitor la ma de vite. E o plăcere să-l vezi muncește. Iar în grajd domnește a țenie exemplară. Are și o vorbă: „Gr meu trebuie să fie curat ca o farmă. Dintre vitele ce le are în grijă, prefer lui este vaca Micuța, care a ajuns dea 30 litri de lapte pe zi. Dar el are ambiție: vrea ca și celelalte vaci să jungă din urmă pe Micuța. „Că nu geaba le îngrijesc pe toate ca la co — spune Lazăr Țirlea.

Acestea sînt doar trei din fișele de cititori de la biblioteca din Petrești. 350 de fișe cuprind de asemenea n roase titluri de cărți și broșuri agrotehnice. Iată cîteva din acestea: „Să țăm din experiența gospodăriilor colective fruntașe”, „Cum a obținut G.A.C. „S. M. Kirov” 4.000 kg. griu la țară”, „Cum am obținut recolte bogate de griu de toamnă”, „Îngrijirea porumbului”, „Cum am obținut 5.000 kg. porumb boabe la hectar”, „Pășirirea cartofilor”, „Recolte record de zahăr”, „Sporirea produ-

Bibliotecara Ioana Zdrenghea în

de lapte a vacilor și mulgerea rațională „Cum putem îmbunătăți rasele de porumb” etc.

Titlurile înfîlnite în fișele de cititori vorbesc, despre setea de învățat. Colectiviștilor, despre dorința lor nestrătată de a pune cu nădejde umărul la tăierea continuă a gospodăriei colective. O rog pe bibliotecară să-mi arate titlul cu cărțile și broșurile agrotehnice — Cam puține! — spun.

Bibliotecara zîmbește:

— La noi, cărțile agrotehnice nu sînt în rafturile bibliotecii. În fiecare săptămînă noi și noi cărți și broșuri sînt primute de colectivii.

Așa și este bine. Cartea agroteh-

PERSONAJE SADOVENIE

DIN LUCRĂRILE:

„Un om necăjit”

„Ancuța de altădată”

NICULĂIEȘ
în interpretarea lui
Vlăduț Zdrenghea

ANCUȚA
în interpretarea
tov. Rafila Radu

TOCȘTI

da din casă în casă. Iar rezultatele pot vedea pe taratele și la fermele odăriei.

SEARA A TREIA

O călătorie în viitorul apropiat

seara aceasta oamenii au fost chemați la cămin, să pornească într-o călătorie imaginară. Călăuză le este istă-dată tov. Pericle Blaga, președintele comunei. El le vorbește cu încredere despre înfrățirea și mai mult pe care o va avea în curând comuna

In planul de perspectivă al comunei — spune președintele — este prevăzută construirea unui sediu al căminului cultural. Vom avea atunci o sală cu peste 800 de locuri; avea săli speciale pentru cercuri culturale generale, pentru repetițiile celor artistice...

rebele președintelui sunt întimpinate

unui grup de cititoare-fruntaușe

curie de toți cei de față. Ei se minț cu comuna lor de astăzi și, așa este firesc, vor s-o facă și mai frumoasă în viitorul apropiat. Despre viitorul apropiat le-a vorbit pe îndelete tov. Blaga: despre casa de nașteri care va fi înălțată în curând; despre cele două uzine ale cooperativei de consum, care se vor așeza lângă magazinul universității și celălalte magazine Petrești, despre casele noi pe care și vor construi în anul acesta colectivității; despre noile străzi ce vor fi pietruite... Viitorul „nou” revine mereu în discuțiile oamenilor. L-a amintit în nenumărate ori și președintele gospodăriei, când a vorbit despre planurile de viitor ale colectivității.

murii de viitor! Proiecte. Miine, cu si-

garanță, ele vor fi însumate la capitolul „realizări”. Fiindcă așa s-au obișnuit oamenii vremurilor noastre: proiectele devin fapte.

Privirea mi se oprește pe un panou așezat pe un perete din sala căminului. Într-un fotomontaj sunt prezentate câteva aspecte din viața de azi a comunei. Iată clădirea mare, cu etaj, a școlii de 7 ani, iată dispensarul, sediul gospodăriei agricole colective, grajdurile, hambarele, iată aspecte din activitatea căminului cultural, o lecție la cercul agrotehnic, o repetiție a echipei de teatru, o lectură în colectiv la un cerc de citit...

Cit de firesc și convingător, ca un imbold de a înmulți pe viitor aceste imagini scumpe locuitorilor din comună, se degajă cuvintele chemării înscrise deasupra fotomontajului: „La 5 martie, votați cu încredere candidații Frontului Democratului Populare!”

SEARA A PATRA

Despre astronomie

Un glob geografic, un epidiascop, o minge: acestea sunt materiale intuitive așezate pe masa de pe scena căminului.

De obicei, lecțiile cercului de popularizare a științei au loc într-o cameră mai mică. De astă dată, însă, tema lecției a impus alegerea unei săli mai spațioase. Învățătorul Ioachim Nicula, responsabilul cercului de popularizare a științei, vorbește despre eclipsa totală de soare ce va avea loc la 15 februarie. Razele cunoscute de lumină proiectat de epidiascop cad din plin pe globul care, minuit de vorbitor, se învîrte încet.

— Și acum fiți atenți! — spune învățătorul. — Incepe eclipsa de soare.

Lămuririle date de conferențiar în timpul exemplificării practice sînt ascultate cu deosebită atenție. Mulți își iau note. Vor să controleze în ziua de 15 februarie exactitatea tuturor acestor date.

— Vezi! — îi spune Simion Kellinger lui Traian Gherghel. — Trebuie să avem grijă în ziua aceea să ne potrivim bine ceasornicele după radio! Ca să nu ne înșelăm cumva.

S-a vorbit mult atunci la cămin despre astronomie. Și nu numai la cămin. Discuțiile au continuat și mai târziu, pe ulițe, ba și în casele oamenilor.

— Știi ce, femeie? — i-a strigat Ion Ciorogar nevastă-si care trebuia prin bucătărie. — Tot a spart dăunazi copilul un geam. La bucățile care au rămas și afumă-le, să putem urmări mai bine eclipsa la 15 februarie.

Și apoi, Ion prinse a rîde, aducindu-și aminte.

— Il auziși astă-seară pe al lui Rotaru? Cînd s-a sculat și l-a întrebă pe învățător cum rămîne cu vicolacii, avea o mîtră de ai fi crezut că vorbește serios.

Spectatorii care au vizionat filmul „Mama” ieșind din sala cinematografului sătesc.

A apărut și nevasta lui Ciorogar. Ștergea de zor o cratiță și rîdea și ea de gluma lui Rotaru:

— Păi, mai rar glumeț ca feciorul ăsta!

SEARA A CINCEA

Eroii cărților prind viață

Vestea a făcut degrabă ocolul comunei. Astă-seară va avea loc un nou gen de manifestare culturală la cămin: „De vorbă cu eroii cărților”.

— Cum vine asta?

— O să vedeți diseață!

Seara, curiozitatea lor a fost deplin satisfăcută. La cămin, sala a fost din nou plină pînă la ultimul loc. Pe scenă, într-o ramă mare de lemn era prinsă o bucată de pînză pe care stătea scris: Mihail Sadoveanu — Opere. A apărut apoi la pupitrul conferențiarului, profesorul Vasile Zdrenghea, un vechi activist cultural din comună. Pînă acum a ținut peste 350 conferințe la cămin. De cîte ori vorbește el, sala de festivități nu duce lipsă de spectatori. Nu o dată le-a povestit profesorul oamenilor, despre realizările gospodăriilor colective fruntaușe din țară, despre ce au de făcut pentru ca gospodăria lor să înflorească mereu. Astăzi profesorul va vorbi despre unii dintre eroii cărților scriitorului Mihail Sadoveanu, al cărui nume îl poartă și căminul din Petrești.

Mai întii amintește despre micuțul Niculăieș din povestirea „Un om necăjit”. Arată cum povestitorul a întilnit, într-una din călătoriile sale pe drumuri de munte, un copil necăjit, rezemat de toaig. A intrat în vorbă cu el. La un moment dat l-a întrebat:

— Dar tu ești vrednic, bre Niculăieș, să porți un cîrd de oi?

În clipa aceasta lumina din sală se stinge. Doar de pe scenă un reflector puternic luminează din spate pinza care închipuie coperta de carte. În rama de lemn a apărut un băiețuș care parcă nu știe a zîmbi. Stă rezemat în biță și răspunde întrebării pe care a pus-o adineauri conferențiarul:

— Hei, sînt eu vrednic, dar acum n-am ce purta, sînt supărat. Am rămas numai cu astea șase. Acu' a căzut și oia care mi-o lăsase mămuca...

Și așa, la întrebările puse de conferen-

țiar, au răsărit parca din curie, pentru a da răspuns, eroii ai romanelor și povestirilor lui Mihail Sadoveanu. Spectatorii au făcut cunoștință în seara aceea cu Anuța de altădată, cu Ilie Drăgan și cu Ibrahim, hoțul din „Povestea baciului Tomegea”, cu ciobanul și cu Haiducul Vasile cel Mare din „Județul sărmanilor”, precum și cu alte personaje. Iar cînd pe scenă a apărut Mitrea Cocor, înfruntându-l cu semeție pe boierul Trei Nasuri, aplauzele spectatorilor nu mai conțineau.

— De ar trăi aveau, ce-ar face acum Mitrea Cocor? — s-a auzit apoi glasul unei femei.

I-a răspuns Traian Rațiu:

— Îți spun eu mătușă. Mitrea Cocor ar fi intrat ca și noi în gospodăria colectivă. Și, ca și noi, s-ar bucura și el de rodul muncii unite.

Toți cei din sală i-au dat dreptate lui Traian.

SEARA A ȘASEA

Fruntaușilor li se dăruiesc flori

Astă-seară am făcut cunoștință cu brigada artistică de agitație a căminului cultural. Și în același timp i-am cunoscut și pe colectivității fruntauși din gospodărie. Au avut grijă să mi-i prezinte, în programul lor, flăcăii și fetele din brigadă: Iată-i pe artiștii din Petrești cîntînd cu brațele pline de flori:

Azi noi împărți-vom flori,
Celor vrednici, muncitori.
Un buchet noi am făcut
Să i-l dăm lui Simion Tuth.
Flori i-om da, ca să se știe,
Harnicei Bordea Mărie.
Și-un buchet primi-vă-n dar,
Paraschiva lui Spătar,
Lazăr Țirlea, Țirlea Florea;
Flori vom da noi tuturor!

Buchetele sînt apoi dăruite colectivității fruntauși. Aplauzele spectatorilor sînt adreseate deopotrivă și celor ce primesc florile și celor ce le dăruiesc. Brigada artistică a dovedit și în seara aceasta că își cunoaște menirea: programele sale cuprind adevărate îndemnuri adresate colectivității să muncească mai bine, mai cu spor.

Și, pe bună dreptate, spunea Aurelia Boia, în timp ce se îndrepta spre casă:

— Brigada nu numai că ne distrează, dar ne și îndeamnă să muncim mai bine, ne și învață!

SEARA A ȘAPTEA

Locurile sînt numerotate!

Ca să pot cumpăra bilet pentru seara asta la cinematograful sătesc, a fost nevoie să fac coadă la casă. Se mai aflau înaintea mea încă zeci și zeci de bărbați și femei.

— Azi se va prezenta în completare un film care îi interesează îndeosebi pe oamenii noștri — mi-a spus directoarea căminului. — Îți spune: „Mai mult porumb înșilozat pentru hrana animalelor”.

Și a adăugat Măria Irimie:

— Anul acesta, în gospodăria noastră se va cultiva porumb siloz pe o întindere de 80 hectare. Colectivității vor să-l cultive cît mai bine, pentru ca și recolta să fie cît mai mare. Așa că s-au bucurat cu toții cînd au aflat că vom prezenta un film în care e vorba tocmai despre cultura porumbului siloz.

Mi-a mai vorbit directoarea și despre succesul de care s-au bucurat în rîndurile oamenilor filmele „Belșug pe ogarele patriei”, „Creșterea animalelor”, „Cultura grîului la G.A.S. „Partizanul” și altele; mi-a vorbit despre interesul cu care au fost ascultate conferințele de prezentare a acestor filme.

Se apropia ora de începere.

— Ce loc aveți?

— ?!?!...

— De ce vă mirați? Locurile sînt numerotate.

— Cum așa? Ca la oraș?

— Ca la oraș.

Ca la oraș, sala era plină. Ca la oraș, filmul a rulat în condiții din cele mai bune.

Un singur nemulțumit: vecinul din dreapta. Motivul supărării: de ce jurnalul de actualități e vechi de trei săptămîni?

Dacă stau și judec, avea omul dreptate. Dar în același timp, îmi revin în minte cuvintele pe care acum citeva zile le-am auzit la un cerc de citit: „Cine se duce la țară și la pădure, mai ales iarna, se duce în veacul al optisprezecelea sau al șaptesprezecelea. În unele regiuni poți deveni chiar contemporan cu Lăcustă Vodă...”

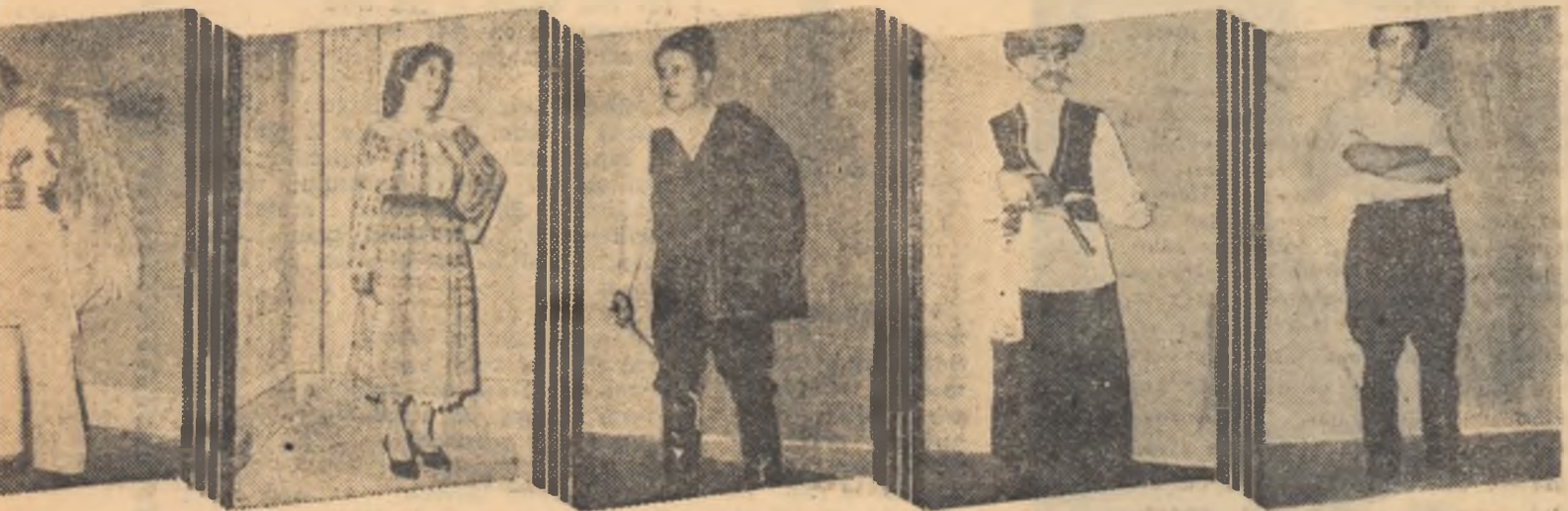
Mă repet dar o fac intenționat. Vreau neapărat să rețineți: Cuvintele acestea au fost scrise în anul 1937, deci cu numai 23 de ani în urmă...

Cînd am ieșit din sala de cinematograful, peste satul cu ulițele puternic luminate de becuri electrice, zăpada se așternea domol.

TRAIAN LALESCU

INTERPRETĂRI DE ARTIȘTI AMATORI

„al sărmanilor” „Cîntecul amintirii” „Cîntecul amintirii” „Povestea baciului Tomegea” „Mitrea Cocor”

CEL MARE în interpretarea lui Berzoianu
IRINA în interpretarea tov. Maria Irimie
ALVANITUL în interpretarea tov. L. Marian
IBRAHIM HOȚUL în interpretarea tov. Gh. Burlacu
MITREA în interpretarea tov. Paul Mirza

AZI MI-I FAȚA UN BUJOR IARĂ MERSEL ZBOR UȘOR

Nicăieri ca în literatura populară nu s-a vădit mai simplu și mai adânc, mai firesc și mai emoționant, legătura strânsă dintre sufletul poporului nostru și natura înconjurătoare. Totdeauna și în mai toate elementele sale alcătuitoare, natura a vibrat profund la trăirile lăuntrice ale altor eroi cărorora folclorul le-a conferit nemurirea. În vechiul cîntec de suferință și luptă, în baladă, natura se întâlnește ca prieten și sfătuitor al omului obișnuit. Codrul îi era haiducului „frate”. Poteca ce ducea spre țagul Miului era „Foarte strîmță și boltită... / De mărăcini năpădită / Și cu măceși căptușită”. Pe cei nepofitiți îi întoarcă mărăcinii, îi tră-

geau înapoi măceșii, îi înconjura întinericul de nepătruns. Oltul, Mureșul sau Dunărea „apă vioară” joacă rolul de interlocutori: ascultînd povestea amară a vieții celor oprimați, o purtau mai departe, în curgerea lor, ca pe o solie protestatară. La moartea baciului Moldovean din „Miorița”, natura oficia un ritual impresionant: „Soarele și luna / Mi-au ținut cununa / Brazi și pălînași / I-am avut nuntași / Preoți, munții mari / Păsări, lăutari / Păsărele mii / Și stele făclii!” Adesea, în zborul lor slobod, păsările deveneau și ele purtătoare de cuvînt, răspîndind dorurile celor însetați de mai bine.

Firește că asemenea elemente, care se făceau ecoul suferințelor, îmbrăcînd cel mai adesea în producția populară de pînă la 23 August 1944 o haină cernită, mohorîtă. Culorile luminoase nu abundau în folclorul de ieri. Prea erau grele negurile cu care jalea din suflete învăluia pămîntul.

În revărsarea de lumină a marilor împliniri din anii noștri, poezia populară s-a îmbogățit, cum era și firesc, cu tonuri deschise, luminoase, senine, purtînd reflexul bucuriei generale. Suspinele s-au stins odată cu stîrpirea nedreptății. Imprecația, blestemul au marcat declinul și pieirea claselor exploatare. Năzuințe de veacuri s-au împlinit și se împlinesc prin lupta oamenilor muncii conduși cu înțelepciune de Partid, iar cîntecul rapsodului popular a căpătat o altă strălucire.

Frunza verde matostat
Amu vremea s-o schimbă
Doina mea, doină de jale,
Stînse-s durerile tale;
Cînd te-alung din buciumaș

Peste munți în jos te lași,
Peste codrii cei merei
Pînă-n văi la frații mei.
Cîntec dulce, doină, nouă,
Nici nu știi cit ne plăci nouă,
Că ne-ai fost mereu firtat
Și te-ai prins cu noi la sfat —
Cînd ne căuta jîndaru
Noi ție și-am spus amaru
Și-amu cînd bine trăim
Numai cu tine grăim
Și cu viersul tău pribeag
Impletim gîndul cel drag
Peste țară să colinde
Cit o putea el cuprinde,
Să grăiască la oricine
C-am ajuns la loc de bine,
C-amu vremea s-o schimbă,
Traiul mult ne e bogat,
De tristeți s-o scuturat!

Liber, stăpîn pe munca sa, omul devine și mai receptiv la frumos. În natură se mișcă slobod, potecile pădurii nu le mai apucă de teama cuiva, ci pentru a-și desfăta ochii și a-și înnoia sufletul.

Departate de a fi părăsite, vechile motive reapar îmbogățite în ipostaze noi. Așa se întîmplă, de pildă, cu binecunoscutul „Păsărică, mută-ți cuibul / Că vine badea cu plugul”, într-un cîntec inspirat de bucuria muncii laolaltă:

Floare-albastră de cicoare,
Cîntă ciocirliă-n zare,
Îmbătătă de lumină
Și de bolta cea senină.
Cînd se lasă obosită
Pe țarlaua înfrățită,
De tractoare răscolită,
Nu mai găsește răzorul
Unde i-a fost cuibușorul.
— Ciocirliu, surioară,
Înima să nu te doară
Că răzorul am tăiat
Și cuibul ți l-am stricat.
Vei găsi alt locușor
Pentru cuib și pușori.

Urcă-te mai bine-n zare,
Spune lumii muncitoare
C-avem mare sărbătoare;
Că băgarăm azi tractorul
Și ne uniram ogorul
În mindră gospodărie,
Viața plină să ne fie
De belșug și bucurie

Slăvind gospodăria colectivă, bardul muncii în comun — descendent al pălmașului odinioară „frate” cu codrul — își alege epitelele cele mai pregnante, mai pline de culoare, tot din sinul naturii. El asemuiește colectivă cu „floarea sălcioară”, atribut al vigoarei și semnului dinții, ca și ghiociei, al întronării generoasei primăveri:

Foicică joacă
Foate de trifoi
Viață fericită
Ducem astăzi noi.
Că d-un an și-o vară
Floare sălcioară,
Înflori pe coastă
Colectiva noastră.

Floare de susat
Azi ni-e traiul, troț,
Înima ni-e plină

De cînt și lumină,
Floriciță floare
Zi-i măi lăutare,
Cîntec vesel zi-i
Cum inima ni-i.
Cînt de bucurie
Zi-i, ca să se știe
C-a-nflorit pe coastă
Colectiva noastră.

Bunăstarea pune într-o lumină deplină frumusețea locurilor natale. Omul simplu îndrăgea pajiștile, iazurile, colinele și luncile chiar cînd acestea nu erau ale sale, fiind încredințat că ele îi vor aparține odată și odată. Istovirea și obida îl făceau însă uneori să treacă orb pe lângă locurile dragi. Astăzi, frumusețea naturii i se dezvăluie în toate detaliile, prilejuindu-i adevărate revelații.

Cărăruie, cărăruie,
Ce duci în gospodărie,
Mi te-a-ndrăgit inima
De cînd muncesc pe țarla
Și pasul mi-e sprinteior
De cînd mi-e rodul cu spor
Și mi-e dragă brazda lată
Cînd văd holda-îmbelșugată.

Cărăruie argintie
Ce duci spre gospodărie,
Te calcă pasul cu drag
De cînd nu mai sînt sărac,
Te calcă pasul ușor
Că mi-e munca mai cu spor,
Și de cînd ne-am înfrățit
Pe ogorul nesfirșit —
Am belșugul oaspe-n casă
Și mi-e viața luminoasă.

Masiv prezintă și în folclorul nou, natura adoptă o ținută festivă, înțelegînd să participe așa cum se cuvine la marea sărbătoare a omului și echității, a biruinței forțelor binelui și luminii. În trecut, simțămîntului de oprimare i se asociuau înțugirea vîntului și placiditatea ploii. Prin atînteză, intemperiiile trec neobservate astăzi, cînd viața oamenilor e frumoasă și îmbelșugată

Mititel am fost la oi,
M-or bătut vîntul și ploa
Și-am stat zile nemîncat
Și de bici tot urzicat.
Bată-i focul de ciocoi,
El avea țurme de oi
Și eu țurme de nevoi.
Dar s-a-ntors roata, badiu

Și-avem la gospodărie
Zeci și sute de mioare
Mindre, grase, bălăioare,
Drag mi-a fost de mic la munte
Să pasc oile cornute,
Să mîncîc felii de caș,
Să beau apă din vîgaș*
S-aud miei behătînd,
Baciul din fluier zicînd,
Și ca-n aști ani ciobănie
Tot mereu aș vrea să fie,
C-avem mindruliță stîină,
Iar cea brînză și cea lînă
O-mpărțim cu toți frățește
Fiecărui cit muncește.

Mihail Eminescu spunea: „Farmecul poeziei populare îl găsim în faptul că ea este expresia cea mai scurtă a simțămîntului și a gîndirii”. Și iată acum metafora condensată, suculentă, prin care colectivitul se înfățișează pe sine însuși:

Azi mi-i fața un bujor,
Iară mersul zbor ușor
C-am dat greul din spinare
Și-am scăpat de exploatare.
Munca din gospodărie
Îmi aduce bogăție.
Pentru zilele lucrute
Stup mi-i casa de bucate.

*) vîgaș = fîgaș

Comentariul de N. CULCEA

Familia colectivului Nicolae Belciu din Ceacu, raionul Călărași, are depline temeri de mulțumire. Valoarea zilei-muncă a fost în 1960 de 39 lei și ce-i mai important, în același an și-a terminat casa cea nouă; iar Gelu este fruntaș la învățătură.

O acțiune curajoasă împotriva regimului lui Salazar

Fără îndoială că evenimentele petrecute pe bordul transatlanticului „Santa Maria”, — capturat săptămîna trecută de către un grup de răsculați de sub conducerea căpitanului Enriquo Galvao, — pricinuesc multe neplăceri dictatorului de la Lisabona. După mai bine de 30 de ani de stăpînire dictatorială, Salazar își vede pozițiile serios amenințate. Iată de ce el face tot ce-i stă în putință ca să pună din nou stăpînire pe vasul capturat și să lichideze cît mai grabnic orice rezistență organizată împotriva regimului său odios. În această privință, el se bucură și de sprijinul lui Franco, confratele său în ale dictaturii, din Spania.

Poporul portughez este însă sătul pînă peste cap de „binefacerile” cu care l-a „fericit” regimul lui Salazar. Și cum ar putea fi oare altfel, cînd Portugalia este astăzi — așa cum arată ziarul „New York Times” — „țara cu cel mai scăzut nivel de trai dintre țările Europei occidentale?”

Din 1939 și pînă în prezent prețurile în Portugalia au crescut cu 500-1.000 la sută, în timp ce salariile doar cu 40-100 la sută. Anual mor în Portugalia cite 30-40.000 de copii din cei circa 200.000 care se nasc.

Economia Portugaliei este dominată mai ales de capitalul străin. Așa, de pildă, 76 la sută din industria electrică se află în miinile englezilor. O mare greutate pe umerii maselor populare din Portugalia o constituie și povara înarmărilor. 30 la sută din alocațiile bugetare ale țării sînt destinate pentru înarmări și pentru menținerea poliției.

În asemenea condiții, dictatura salazaristă se menține numai prin teroare și represiuni. Regimul încearcă — așa cum

Comentariul SĂPTĂMINII

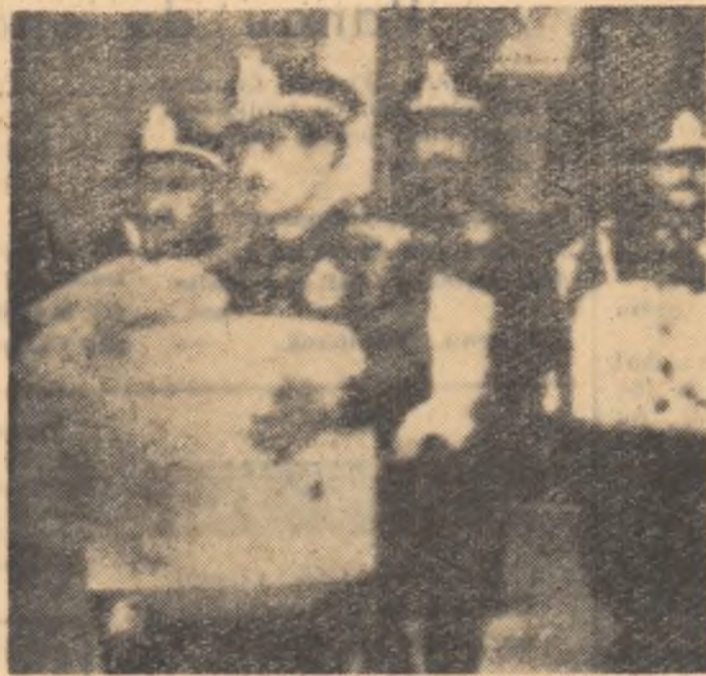
arată ziarul englez „Times” — „să țină ceasul în loc” prin arestarea oricui manifestă cea mai slabă opoziție.

Dorința de libertate a poporului portughez nu va putea fi însă ținută sub obroc multă vreme. Acum, în Portugalia sînt tot mai mulți aceia care își dau seama de gubrenia regimului lui Salazar și luptă tot mai activ pentru răsturnarea lui. Subrezenia dictaturii salazariste a fost confirmată și de ultimele alegeri prezidențiale cînd, în ciuda teroarei, a represiunilor, a amenințărilor de tot felul, s-a prezentat un contracandidat în alegeri, generalul Delgado. În ciuda legii electorale, care lipsește de dreptul de vot o bună parte din populația țării (în Portugalia neștiutorii de carte n-au dreptul la vot. Ei reprezintă 40% din populație n.n.), în ciuda falsificării alegerilor, candidatul opoziției a obținut 24 la sută din numărul voturilor. În Portugalia au loc tot mai des greve, unele cu caracter politic, altele cu caracter revendicativ.

Toate aceste acțiuni, precum și capturarea transatlanticului „Santa Maria” — despre care căpitanul E. Galvao spune că poate fi considerată ca prima parte eliberată a teritoriului portughez — ne arată că opoziția împotriva dictaturii lui Salazar se intensifică. Este desigur prematur să se facă pronosticuri asupra desfășurării ulterioare a evenimentelor de pe bordul navei „Santa Maria”. Un lucru este însă clar: evenimentele de pe nava „Santa Maria” se bucură de simpatia milioanei de oameni din lumea întreagă, și sînt privite ca un act de protest împotriva regimului odios și inuman al lui Salazar, regim de pe urma căruia suferă din greu poporul portughez.

DE PETOT GLOBUL

Urnele date în „grijă” jandarmilor iranieni.

Alegerile din Iran

În Iran, țara capitalistă aflată la remorca monopolistilor americani, au loc în prezent alegeri pentru un nou Medjilis (parlament). Vestea aceasta, adusă de agențiile de presă, nu pare să aibă nimic neobișnuit în ea. Și totuși, ea a stîrnit curiozitatea multora. Se știe doar că în august 1960, în Iran, au mai avut loc asemenea alegeri. De ce atunci, la numai șase luni, au loc altele?

Într-adevăr, în urmă cu șase luni în Iran au avut loc alegeri pentru Medjilis. Ele au eșuat însă în mod scandalos. Corupția, măslirea în masă a buletinelor de vot, șantajul, admiterea la alegeri exclusiv a partidelor conduse de înalți funcționari guvernamentali — toate acestea au stîrnit o mare nemulțumire în țară. În fața uriașului val de protest al populației, șahul Insuși a fost nevoit să ordone anularea alegerilor și să ceară demisia guvernului. Chiar și o revistă reacționară americană ca „Newswek” a calificat alegerile de atunci din Iran drept o „excrocherie evidentă”.

Acum au loc noi alegeri. S-a schimbat oare ceva de atunci în Iran? Nu. După cum relatează ziarul, și acum șahul primește o avalanșă întreagă de scrisori și telegrame în care alegă-

torii protestează că li se impun candidați nedoriți, că poliția recurge la arestări ilegale, că procuraturile au reluat urmărirea judiciară a unor persoane care nu sînt de acord cu politica actualului guvern. „Democrația” burgheză este și în Iran o farsă sinistră. Alegerile sînt și aici un truc cu ajutorul căruia partidele burgheze, prin rotație, își mențin dominația în timp ce poporul este ținut departe de conducerea treburilor obștești.

Irianul de Vest

Din Djakarta, capitala îndepărtatei Indonezii, sosesc tot mai des știri despre lupta armată ce se desfășoară într-o serie de regiuni din Irianul de Vest, împotriva autorităților coloniale olandeze. Astfel, Agenția Antara anunță că în prezent au loc lupte în localitățile Kaimana, Fakvak și Binatanabuan. Pentru a înăbuși mișcarea de rezistență, colonialiștii — anunță agenția amintită — au arestat toate „persoanele suspecte”. În același timp, administrația olandeză desfășoară o intensă campanie propagandistică în sprijinul „independenței” Irianului de Vest, deși acest teritoriu face parte integrantă din Indonezia.

Irianul de Vest este situat în partea de răsărit a Indoneziei, în insula Noua Guinee. El are o suprafață de 412.800 km. pătrați și o populație de peste un milion de locuitori. Irianul de Vest posedă întinse plantații cu arbori de hevea (din care se extrage cauciucul) chinină și ceai, iar în subsol mari resurse petrolifere, de uraniu, huiță și fier.

Petrolul a atras alături de colonialiștii olandezi și pe protectorii lor americani — marile monopoliuri petrolifere din S.U.A. Aceste monopoliuri a-

codă în schimb colonia- liștilor ajutor în menținerea pe mai departe a dominației lor în Irianul de Vest. Au fost puse la cale și unele planuri americano-olandeze de trecere a acestei provincii a Indoneziei sub tutela O.N.U., încercîndu-se astfel ca prin „internaționalizarea” ocupației sub steagul O.N.U. să se poată practica mai departe, nestingherit, murdara ocupație colonială, condamnată de toate popoarele lumii.

Răscoalele izbucnite în Irianul de Vest arată limpede că limita răbdării populației băștinașe a ajuns la capăt. Samavolnicile

colonialiștilor fac ca situația băștinașilor să fie extrem de grea. Nu de mult un grup de localnici a fost asasinat în scopul „pacificării”. În insulă există numeroase lagăre de concentrare. Au fost create curți marțiale care pentru orice „greșală” cît de mică săvîrșită de un băștinaș, pronunță cu ușurință condamnarea la moarte.

Împotriva tuturor acestor mișcări populația din Irianul de Vest luptă cu înverșunare. În ciuda oricăror manevre ale colonialiștilor olandezi, Irianul de Vest va fi realipit Indoneziei.

L. LEONIDA

Notă politică

İNDELETNICIRI NECINSTITE

În cartierul Westminster din Londra, chiar în fața palatului regal, se află o instituție cu firma „Liga Economică”.

Dacă ar fi să ne luăm după denumirea pe care o poartă, numita instituție ar trebui, în mod normal, să se ocupe cu probleme economice. Nu cu astfel de probleme se ocupă ea însă. Indeletnicirea ei este cu totul alta. După cum arată zilele acestea un reporter al ziarului „Daily Express”, instituția ce se ascunde sub firma „Liga Economică” se ocupă cu întocmirea de liste negre pe care sînt trecuți comuniști englezi și simpatizanți ai acestora. Funcționari bine plătiți își caută victimele în paginile presei comuniste și le trec într-un buletin săptămînal, pe care îl difuzează apoi în mod secret în rîndurile patronilor. Nu există nici o îndoială

că primind aceste buletine, patronii au grijă ca nici o persoană din cele trecute în ele să nu mai fie angajată în întreprinderile lor.

Acestea sînt faptele. Fapte murdare, demne de cei ce se află în fruntea unei asemenea instituții, dintre care unul este sir Walter Jones, președinte al „Uniunii corporațiilor producătoare de oțel din Marea Britanie”, iar altul sir Lerul Mc Gowan, președintele trustului chimic „Imperial Chemical Industries” și director al mai multor societăți.

În Anglia sînt multe lucruri care nu merg așa cum trebuie, și de care „Liga Economică” ar putea să înfloreze pe membrii săi. Deficitul comerțului exterior al Angliei pe anul 1960 a fost, bunăoară, de 881 milioane lire sterline. În același an, în Marea Britanie, au avut loc peste 2.814 greve. Șomajul și prețurile sînt în continuă creștere.

În legătură cu aceste probleme conducătorii „Ligii Economice” nu suflă însă nici un cuvînt.

Generalul fascist Heusinger a cerut Angliei baze pentru Bundeswehr. Guvernul conservator a răspuns mărinimos

- ACEASTA ESTE LISTA BAZELOR

- POFTITI! CONFORM LISTEI

În țările capitaliste, în atîra milioane de someri totali, mai sînt alte milioane de someri parțiali care nu au de lucru decît cîteva zile pe săptămîină

CITE ZILE ARE SĂPTĂMINA? 2, 3 SAU 4 DEPINDE CÎT SOMEAZA TATA

ATENȚIE LA REMORCA

Noul proiect de buget japonez prevede o sporire considerabilă a cheltuielilor militare.

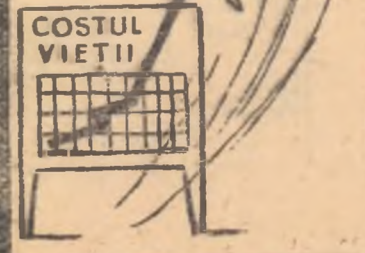
PE RÎND CA LA MOARA

Vietnamul de sud trimite ajutor lui Fummi Nosavan

- POFTITI!

În țările capitaliste, costul vieții, crește vertiginos

COSTUL VIETII

CU ZAMBENUL PE BINE

Pe văzute

de N. STROE
artist emerit

In fața casei alegătorului se întilnesc Costică cu Matei.

Costică: - Incotro?
Matei: - Ghici!
Costică: - La casa alegătorului!
Matei: - Ai ghicit!
Costică: - Măi Matei, tu să tot ai 50 de ani?
Matei: - Să tot am și 52.
Costică: - Așa zău... Cum trece vremea... Parcă mi aduc aminte acum vreo 25 de ani

la alegeri... aici unde e căminul nostru frumos, era groapa lui Lae. Pe locul ăsta te-au bătut pe tine de te-au băgat în spital!

Matei: - Nu-i adevărat, nu m-au băgat în spital!
Costică: - Nu?
Matei: - Nu... că pe atunci n-aveam spital în sat...
Costică: - Dar ai zăcut în pat.
Matei: - Nici în pat, că patul mi-l vinduse percepătorul.
Costică: - Dar te-au bătut rău.
Matei: - Nu m-au bătut rău... m-au bătut bine.
Costică: - Noroc că te-au scos jandarmii din mina lui Lae Retevei.
Matei: - Asta așa e, m-au scos din mina lui și m-au luat ei în primire, ziceau că de ce

stria ordinea publică și mă-ninc bătaie... Eu le-am spus că am fost atacat din cauză de alegeri, că m-au întrebat cu cine votez și eu am spus că nu votez, că tot aia e...

Costică: - Și jandarmii ce-au spus?
Matei: - Păi, ei ziceau: „aha! ești contra guvernului” și dai, și dai... pînă qu obosit. Au plecat și mi-au spus: „Altă dată să nu mai ataci jandarmii!”

Costică: - Așa era... și vorba aia... înainte de alegeri nu-mai vorbe și promisiuni. Venea unu înainte de alegeri și începea să toarne la vorbe... „Dacă mă alegeți pe mine voi ridica satul!”

Matei: - Și ridică tot satul ca să-i muncească pe moșie.
Costică: - Ei, dar acum alta-i fața șatului. An de an se infrumusețează viața noastră.

Matei: - Nu credeam eu pe vremea aia să văd atîtea la noi în sat. Școală avem?

Costică: - Nu!
Matei: - Cum nu? Dar clădirea asta mare ce-i, dar cea din marginea șatului?...

Costică: - Păi, nu-ți spun eu? N-avem școală, avem școli. Că-s mai multe.

Matei: - Dispensar avem?

Costică: - Nu!

Matei: - Cum poți să spui așa ceva? la citește ce scrie colo.

Costică: - Dispensar și casă de nașteri. Vezi, nu-i, tot aia.

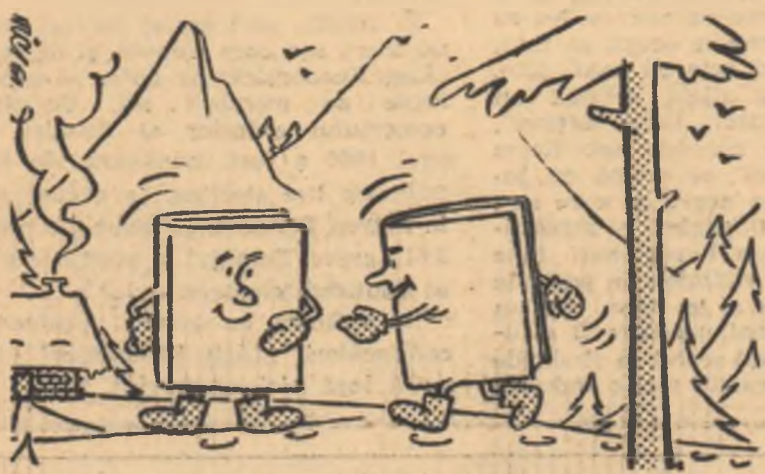
Matei: - Stație de radioficare, avem?

Costică: - Avem, dar pe mine nu mă mai interesează. Am aparat de radio.

Matei: - Ei, bată-te să te bată...

Costică: - Cine să mă bată iar?
Matei: - Norocul, mă! Acum hai să intrăm în casa noastră.
Costică: - Dar de cînd avem noi doi aceeași casă?
Matei: - Iar n-ai înțeles. Eu vorbesc de casa alegătorului, că-i doar casa noastră.

In sectoarele de exploatare a lemnului din raioanele Făget și Coșova, regiunea Banat, au fost înființate șase noi biblioteci volante.

CARTILE: - Excursia noastră o să folosească grozav celor de aici!...

(Desen de NIC. NICOLAESCU)

Panou de onoare

Lozinca „Fiecare familie de colectivist cu bibliotecă personală” prinde tot mai mult viață.

Lozinca asta e frumoasă

Și faptele mă bucurară;

Azi, cartea-n tot mai multe case

A devenit... familiară.

Colectiviștii din satul Strachina, raionul Fetești, sînt frunțași ai recoltelor bogate.

Cu așa gospodărie

lesne ieși la scooteală:

cei din Strachina, bătăie,

știu că au ce pune-n... oală.

CORRESPONDENȚII

In comuna Leu, raionul Craiova, au fost construite opt fîntîni noi cu roată.

TOMA I. DUMITRU

- E grea treaba, măi nepoate?

- Aș! Merg nene, ca pe roate!

După terminarea vacanței de iarnă, elevii din comuna Pietroșani, raionul Zimnicea, au continuat cursurile într-un nou local de școală.

IONEL TRIFU

- Uraaa! S-a terminat școala!

- I?

- Da mămică! Azi s-a terminat construcția școlii noi.

NE SESIZEAZĂ

„Ei, nevestă, zic, în casă la noi simțem numai două persoane și de aceea ne plictisim uneori”. „Și ce-ai vrea, să mai aduci o persoană, ca să ne plictisim în trei?” „Nu, zic, vreau să mai aduc pe cineva ca să ne distrăm în doi”. „Va să zică, zice ea, eu nu-ți sînt de ajuns”. „Ba da, nevestă, imi ești de ajuns, ba încă prea de ajuns, glumesc eu, dar vreau să mai aduc pe cineva”.

Și am adus. Ce să spun, cînd l-a văzut nevestă-mea, s-a bucurat grozav. Știa că noul venit are darul să cînte, să vorbească, să spună poezii, să povestească, mă rog, era tocmai ceea ce ne trebuia. Era un difuzor.

- Măi Manole, zice nevesta, de cînd ești tu, n-ai făcut o alegere mai bună. „Faci aluzie cumva și la ziua cînd te-am ales pe tine?” „Nu-ți e rușine să vorbești așa față de difuzor?” „Nu mi-e rușine, zic, fiindcă el vorbește, dar n-aude”. „Și cînd vorbește?” - întrebă ea. - „Păi acum că

avem stație de radioficare în comună, o să transmită aproape toată ziua. O să faceți cu schimbul, 12 ore o să vorbească el, 12 ore o să vorbești tu”.

Am plecat la treburile. Seara, cînd mă inapoiez acasă, era aproape șapte, deschid difuzorul și aud:

- ...Dragi ascultători din comuna Izvoru, raionul Costești, programul nostru s-a terminat!... Bună seara!...

- Cum adică „bună seara”? - mă răstesc eu la difuzor.

- Vezi bărbate? Ți-am spus eu că o să ne plictisim în trei!...

A doua zi de dimineață am plecat la colectivă cu treburile. Către prînz m-am inapoiat acasă și am zis: „Nevastă, pregătește masa, că azi mîncăm cu muzică”. A adus nevestă-mea mîncarea, ne-am așezat la masă, am deschis difuzorul și... am mîncat fără muzică. Difuzorul tăcea. „O fi

Ochiul ăsta de balaur
Vede tot peste coclaur.
Pe retina lui privești
Ce se-nîmplă-n București.

(Teletext)

GHICITORI

- E cenușă? nu vă spui.
- Sare e? ba parcă nu-i.
Atunci ce să fie oare?
Hrană bună pentru-ogoare.

(Ingrediente chimice)

DREPT LA TINTĂ

Bine e de cine-nvață

și din carte și din viață. In Știința, o comună București, mulți colectivști găsești dorinți să învețe carte. Dar un lector (mai aparte) le spune de toate cele și mai ales despre... piele. Cum? Păi, simplu: le vorbește pielea cum se îngrijește, cum se spală dimineața, cum se-nlătură mătreața, ce faci cînd îți crapă fața, cum se tunde scurt mustața și-altele tot de-așa soi... Dar de oi și păpușoi oricî te-ai ruga de el, nu ți-ar scoate-un cuvîntel.

Pe lectorul Constantinescu ori eu nu l-am înțeles, ori el n-a-nțeles prea bine cam ce fel de lecții fine, că-i doar cerc de-agronomie și nu de... anatomie.

PETRE POPA

DIFUZORUL

defect”, am zis, și m-am dus la stația de radioficare. Aici am aflat că nu-i defect difuzorul, ci altcineva.

Am întrebat: „care-i programul de funcționare?” „De la 7 la 10”, imi răspunse responsabilul stației. „Bine, dar majoritatea locuitorilor din comună sînt plecați la treburile pînă la zece...” „Ce să fac, zise el, după ora zece plec și eu la treburile mele personale”. „Și atunci noi ce să facem?” „Păi, să lucați pe acasă. Că o treabă făcută în ritm de muzică e mai cu spor”. „Cum adică, mă mirai eu, să aduc vacile de la colectivă și să le mulg acasă între 7 și 10?” „Atunci, spuse responsabilul, ascultă programul de după masă, de la 16-19”.

Il privii nelămurit, zicînd: „De la 16 la 19? Păi bine, nene, asta e oră?” „Asta nu e oră, zise el, asta e... trei ore”. „Or fi, dar oamenii se înapoiază acasă abia după ora 19. Trebuie să transmiteți programul la orele cînd simțem acasă. De pildă, seara, cînd ne întorcem de la muncă”. „Cînd te întorci de la muncă trebuie să dormi, nu să te distrezi”. „Sau în timpul prînzului cînd stă omul la masă”. „Cînd stă la masă, omul trebuie să mînce, nu să asculte muzică. Mă-ninci clătite cu miere, de pildă, și ascultă „Foaie verde și-un piper? Merg mierea cu piperul? Nu merge”.

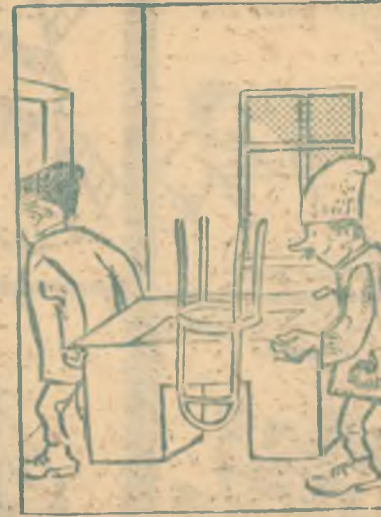
Cînd m-am întors acasă nevesta m-a întrebat:

- Ei, Manole, de ce nu funcționează stația?

- Fiindcă nu merge mierea cu piperul!...

Da' după cum se vede, sau mai bine zis, după cum nu se vede și nu se aude, nici stația cu un asemenea responsabil nu prea merge.

I. AVIAN

FĂRĂ CUVINTE

(Desen de ȘT. MUNTEANU)